

ikke fra nogen af Siderne villet bringe Forstyrrelse ind i Afstemningen ved at stille særlige Forslag om Latinen's Stilling. Jeg for mit Vedkommende hører til dem, som mene, at Latin har Betydning. Det ligger ikke deri, at jeg tror, at dette Sprog paa en ganske særlig Maade giver Dannelse, eller at man kan sige, at den, der har lært Latin, har faaet en ganske anderledes Udvikling end den, der ikke har lært Latin. Dette er ingenlunde min Mening. Men min Mening og deres Mening, som samstemme med mig, er den, at efter den store Rølle, som Latin har spillet dels derved, at alle de nyere Sprog mere eller mindre have optaget mange Udtryk og Bendinger af Latin, hvorfor et virkeligt grundigt Studium af de nyere Sprog vanskeliggjøres i høj Grad, naar man ikke kan noget Latin, dels derved, at det latinske Sprog lige indtil den allernyeste Tid har været det almindelige videnskabelige Sprog, vil det være urigtigt at udelukke dem, om hvem man dog forudsætter, at de senere ville kunne studere paa en selvstændig Maade, fra Raadighed over det Middel, som gjennem Latin bydes dem dertil. Disse Forslag, som jeg herefter skal tillade mig at anbefale paa Flertallets Vegne, ere Forslagene under Nr. 9, 10, 13, 14 og 15, og Forslaget under Nr. 16, som gaar ud paa, at § 6 skal udgaa, hænger fuldstændig sammen dermed.

Jeg kommer nu til Flertallets Forslag under Nr. 19, hvilket Forslag gaar ud paa, at der skal afholdes en almindelig Studentexamen. Som bekendt har den høitærede Minister foreslaaet, at der fremtidig kun skulde afholdes Examen ved Skolerne. I saa Henseende skal jeg, hvad Spørgsmaalet i Almindelighed angaar, ikke paany drage dette omtvistede Emne frem, idet jeg mener, at det i sin Almindelighed er tilstrækkelig omtalt ved en anden Leilighed, men een Ting vil jeg dog sige, og det er, at det, hvad enten man nu vil gjøre det One eller det Andet, er forekommet os uheldigt, at der ikke skulde være et Sted, hvor alle de, som ikke have gennemgaaet en lærde Skole, kunde prøves og faa deres Dom uden at nødes til at søge til en offentlig Skole, hvor de altsaa maa under-

kafte sig Prøve sammen med og sammenlignes med de Elever, som have gennemgaaet deres Uddannelse under Veiledning og Kontrol af de examinerende Lærere. Vi have derfor anset det for urigtigt at gaa den Vej, som den høitærede Minister har foreslaaet, men vi anse det forøvrigt for rigtigt af de almindelige Grunde, som saa ofte ere fremhævede, at gaa den Vej at have en for Alle fælles Examen. For Skolernes Vedkommende kommer der endnu en vægtig Grund til, nemlig den, at en saadan Examen er og bliver det væsentligste og bedste Middel til at etablere en god Kontrol overfor de private Skoler. Det er vistnok aldeles utvilsomt, at mange af de private Skoler ere meget gode og i alle Henseender lige saa gode som de offentlige Skoler, men imedens dette maa siges at være Tilfældet, er det ogsaa saaledes, at man ingenlunde har eller kan have Sikkerhed for, at alle de private Skoler ere det, og saavel for det Offentlige som for Forældrene har det virkelig sin Betydning, at der er et nogenlunde sikkert Middel, som i Forbindelse med, hvad der igrigt kan vides om vedkommende Skole, kan give dem en nogenlunde sikker Dom om, hvorledes Skolen er. — Forslaget under Nr. 21 gaar ud paa, at, naar en Mand er bleven Student og har underkastet sig den saakaldte filosofiske Prøve, skal han kunne underkaste sig enhver Prøve ved Universitetet. Alle disse smaa Examina, som enten allerede ere eller paatænkes at skulle komme imellem, maa vi anse for uheldige, og vi maa anse det for særlig uheldigt — naar det ikke er absolut nødvendigt — saaledes som den høitærede Minister har gjort i sit Forslag, og som endogsaa yderligere er udført i Mindretallets Forslag, at oprette en temmelig betydelig Tillægsexamen for enkelte Afdelinger af de lærde Skoler og ikke for andre, thi hvad vil Følgen deraf blive; Følgen vil ganske simpelt blive — og det er ogsaa Noget, som turde tale for at bibeholde Latin; thi det er Konsekvensen af, at man vil flyde Latinen ud af enkelte Skoler — at de forskellige fra Skolerne udgaaede Elever, skjøndt de nok alle ville komme til at hedde Studenter, dog paa ingen Maade ville blive stillede lige med